

Uitgangspunten- notitie PGB

Het Persoonsgebonden budget
in de Wmo en Jeugdwet per 2015
in de gemeente Voorst

Inhoudsopgave	Pagina
1. Inleiding	3
2. Terugblik	3
3. Wettelijk kader	4
4. Uitgangspunten	5
5. Hoofdregels pgb	6
6. Specifieke onderdelen nader bezien	7
7. Gevolgen nieuwe pgb werkwijze	15
8. Realisatie	15
Bijlagen:	
Bijlage 1 Wijzigingen pgb ten opzichte van de huidige situatie	17
Bijlage 2 Pgb tarieven Wmo & Jeugdwet 2015	19

1. Inleiding

De gemeente verstrekt momenteel persoonsgebonden budgetten (pgb) aan Wmo cliënten, namelijk voor huishoudelijke hulp en hulpmiddelen. Per 2015 komen daar de taken: AWBZ begeleiding, Beschermd wonen en Jeugdzorg en Jeugdhulp bij. Ook bij deze nieuwe taken kunnen cliënten straks kiezen voor een pgb.

Het pgb bestaat uit een geldbedrag waarmee mensen die in aanmerking komen voor zorg of ondersteuning, zelf de benodigde hulp kunnen inkopen. Het is bedoeld als alternatief voor een individuele (maatwerk) voorziening in natura. Een voorziening in natura is ondersteuning die rechtstreeks door een zorginstelling wordt geleverd, ook wel ZINⁱ (zorg in natura) genoemd.

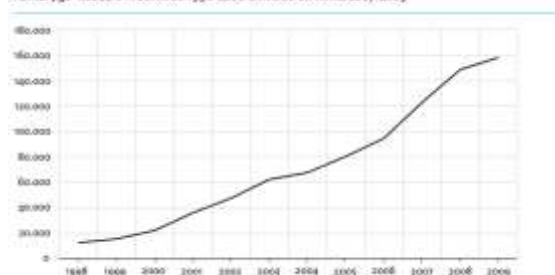
Het kabinet heeft in de Jeugdwet en het wetsvoorstel Wmo opgenomen dat het persoonsgebonden budget (pgb) vanaf 2015 beschikbaar blijft voor cliënten. Deze notitie schetst de uitgangspunten van een gezamenlijk afwegingskader voor het pgb voor de jeugd en volwassenen (Jeugdwet en Wmo). In deze uitgangspuntennotitie leest u over de belangrijkste politieke besluiten die genomen moeten worden op het pgb-dossier. In de bijlagen zijn deze besluiten vertaald naar nieuwe gemeentelijke uitvoeringsregels. In de voor u liggende documenten worden *normen* gesteld aan wanneer, welke ondersteuning en tegen welk maximum tarief met het persoonsgebonden budget (pgb) kan worden ingekocht.

2. Terugblik

Het pgb bestaat zo'n 20 jaar. In de loop van de jaren is het aantal mensen met een pgb sterk gestegen, met name bij de functie begeleiding en bij de jeugdigen. Hiermee komt de financiële houdbaarheid van het pgb binnen de AWBZ onder druk te staan. Dit terwijl de hulp die de budgethouder met het pgb inkoop vaak goedkoper is dan zorg in natura. Budgethouders geven ongeveer een kwart minder uit dan wanneer zij zorg in natura zouden gebruiken. De figuur illustreert de omvangrijke stijging van het gebruik van een pgb in de Wmo en de AWBZ vanaf 1998. Fraude en oneigenlijk gebruik spelen bij deze stijging een rol, evenals de aanzuigende werking van de pgb-regeling op mensen die geen beroep op zorg zouden doen als er alleen zorg in natura voorhanden zou zijn. *Met een pgb is het mogelijk de zorg te laten draaien om het leven, in plaats van het leven om de zorg.* En de omgeving actiever in het zorgproces te betrekken. Onder andere door betaling van mantelzorgers. Betaling maakt het voor mantelzorgers mogelijk om meer tijd beschikbaar te stellen.

Figuur 1 Aantal pgb-houders 1995-2006

Aantal pgb-houders in de AWBZ 1998-2006 en AWBZ en Wmo, 2007-2009

Bron: CZ (2006), UV17/VGZ (2007-2009); 3CF-bewerking, ontleend aan Sadiraj et al. (2011)

De afgelopen jaren is op verschillende wijzen geprobeerd grip te krijgen op de pgb-uitgaven. In juli 2010 is het pgb door het kabinet onhoudbaar verklaard en zijn tot 1 januari 2011 geen nieuwe pgb-houders toegelaten: 'pgb-stop'. Een andere maatregel per 1 januari 2012, is dat

een cliënt minimaal een indicatie van 10 uur zorg moet hebben om in aanmerking te komen voor een pgb. Later vervalt deze maatregel voor bestaande budgethouders weer. Ook bij het vormgeven van de nieuwe Wmo en Jeugdwet per 2015 is lang onduidelijkheid geweest of het pgb blijft bestaan. En wanneer deze toch blijft bestaan of gemeenten zelf mogen beslissen wanneer zij een pgb aanbieden ('kan-bepaling') of dat het pgb onder strikte voorwaarden een recht blijft, zoals nu in de Jeugdwet en Wmo per 2015 is opgenomen. De afgelopen periode ging gepaard met veel onduidelijkheid en onzekerheid voor pgb-houders en hun hulpen.

Inmiddels is een koers richting een solide pgb-regeling ingezet. Ontwikkelingen die effectief bleken binnen de AWBZ zijn: een persoonlijk Pgb-plan, materiële controles en het afleggen van huisbezoeken. De wijzigingen in de Wmo en de Jeugdwet zijn een volgende stap om de continuïteit van het pgb te kunnen garanderen. De regering wil de nadelen binnen de huidige situatie tegengaan, zonder de voordelen van het pgb teniet te doen. Dit kan door een lokale aanpak, waarbij gemeenten meer verantwoordelijkheid krijgen om het pgb-beleid af te stemmen op de lokale behoeften.

3. Wettelijk kader

De Jeugdwet en het wetsvoorstel Wmo bevatten een aantal kaders met betrekking tot het pgb. De kern hiervan is:

- Als een cliënt (danwel zijn ouders in geval van een jeugdige) dit wenst, verstrekt het college een pgb die hem in staat stelt ondersteuning die tot de individuele voorziening (Jeugdwet) danwel maatwerkvoorziening (Wmo)¹ behoort van derden te betrekken.
- Een pgb wordt verstrekt als:
 - o een cliënt (danwel zijn ouders) naar het oordeel van het college op eigen kracht voldoende in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen dan wel met hulp uit zijn sociale netwerk of van een curator, bewindvoerder, mentor of gemachtigde in staat is de aan een pgb verbonden taken op *verantwoorde wijze uit te voeren*;
 - o een cliënt (danwel zijn ouders) *zich gemotiveerd op het standpunt* stelt dat hij de *maatwerkvoorziening* als pgb geleverd wenst te krijgen (Wmo 2015) danwel dat de voorziening die een gecontracteerde aanbieder levert *niet passend* is (Jeugdwet).
 - o naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de ondersteuning van goede *kwaliteit* is en bijdraagt aan het beoogde resultaat.
- Bij verordening kan worden bepaald onder welke *voorwaarden* (wat betreft het tarief) de persoon aan wie een pgb wordt verstrekt, ondersteuning kan betrekken van een persoon die behoort tot zijn *sociaal netwerk*.
- Het pgb kan worden geweigerd voor zover de kosten van het betrekken van de ondersteuning via een pgb hoger zijn dan de kosten van de individuele voorziening/maatwerkvoorziening in natura. Een cliënt kan in dat geval eventueel *zelf de aanvullende kosten bijleggen*.
- Verder is in de Jeugdwet opgenomen dat geen pgb verstrekt hoeft te worden als het gaat om een minderjarige die een *kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering* heeft gekregen of een jeugdige is opgenomen in een gesloten accommodatie.

¹ In deze notitie is aangesloten bij de terminologie uit de wetsvoorstellen, maar het gaat de facto om een zelfde soort voorziening.

- Daarnaast staat in beide wetsvoorstellen aan welke *kwaliteitseisen* de ondersteuning moet voldoen (o.a. veilig, doeltreffend en cliëntgericht).
- Zowel in de Jeugdwet als de Wmo is een *overgangperiode* van maximaal 1 jaar of 5 jaar voor beschermd wonen opgenomen voor cliënten die ondersteuning gebruiken die per 2015 overkomt naar de gemeente. Dit overgangsrecht geldt ook voor cliënten die zelf hun ondersteuning organiseren via een pgb en voor Wmo cliënten die nu een pgb voor Wmo-huishoudelijke hulp ontvangen. Voor alle doelgroepen waarvoor het overgangsrecht van toepassing is, geldt dat in goed overleg en met instemming van de cliënt altijd eerder tot een nieuw arrangement kan worden overgegaan.
- Indien er sprake is van een op te leggen *eigen bijdrage* zal deze worden achteraf geïnd door het CAK. Op deze wijze is de anticumulatie geregeld, en betaalt een cliënt voor alle individuele (maatwerk) voorzieningen samen nooit meer dan haalbaar is op grond van zijn inkomen. Bij de huidige AWBZ-rgb houders wordt de eigen bijdrage nog vooraf op het pgb ingehouden.

Pgb: trekkingsrechtmodel en rol voor de SVB

Verder is relevant dat landelijk per 2015 bij het pgb een model van trekkingsrechten wordt gehanteerd. Hierbij krijgen pgb-houders geen geld meer op de rekening. In plaats daarvan geven zij aan wie hen welke ondersteuning verleent. Nadat de ondersteuning is geleverd wordt tot uitbetaling aan de hulp overgegaan (tot een maximum van het pgb-bedrag). Voor de uitbetaling aan de hulp en enkele bijkomende administratieve zaken worden gemeenten wettelijk verplicht de Sociale Verzekeringsbank (SVB) in te schakelen.

De SVB zal ook de (arbeids)overeenkomsten die pgb-houders afsluiten toetsen op arbeidsrechtelijke aspecten. Hoe de dienstverlening van de SVB er precies uit komt te zien en hoe de uitvoering van het pgb vanaf 1 januari tussen cliënt, gemeente en SVB gaat lopen wordt thans landelijk uitgewerkt.

4. Uitgangspunten

Mensen die hulp nodig hebben in staat stellen om zelf vorm en inhoud te geven aan hun hulpvraag: cliënten kunnen zelf een informele- of formele hulp regelen en met die persoon afspraken maken op maat. Wij zien het pgb als een waardevol instrument voor het realiseren van *vraaggerichte, betaalbare, mantelzorgondersteunende en innovatieve zorg*.

Ad a) Vraaggericht

Met een pgb is het mogelijk de zorg te laten draaien om het leven, in plaats van het leven om de zorg. Wij zien dat het budgethouders beter lukt om ondersteuning in te kopen die exact aansluit op de persoonlijke behoeften, wensen en voorkeuren. Door een pgb aan te bieden realiseren wij bovendien meer keuzevrijheid. Met het pgb kunnen cliënten namelijk ook kiezen voor een ander, duurder alternatief dan de goedkoopst compenserende oplossing. Het meerdere betaalt de budgethouder dan zelf bij.

Ad b) Betaalbaar

De hulp die de budgethouder met het pgb inkoopt is vaak goedkoper dan zorg in natura. Het verstrekken van pgb's is daarmee een manier om doelmatige ondersteuning te realiseren. Een nadeel van het pgb is dat door het pgb ook mantelzorg en vrijwilligerswerk betaald wordt die voorheen om niet aan elkaar verleend werd. Hierover gaan we in gesprek met de budgethouder.

Ad c) Mantelzorgondersteunend

Met het pgb kan hulp worden ingekocht die aansluit op de wensen en voorkeuren van de mantelzorger. Dit is belangrijk om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen en het mogelijk te maken dat mantelzorgers werk en zorgtaken kunnen blijven combineren

Ad d) Innovatief

Wij willen innovatie in de zorg realiseren. Dit betekent meer kortdurende hulp die gericht is op het aanleren van vaardigheden en zelfhulp, maar ook het mogelijk maken dat cliënten het maximale uit zichzelf kunnen halen en midden in de maatschappij staan. De drijvende kracht achter deze vernieuwing zijn vaak cliënten/ ouders/ vertegenwoordigers zelf, met het pgb hebben zij een middel in handen om dit te realiseren. Wel is het van belang dat de kwaliteit ook bij innovatieve projecten voldoende geborgd is., en dat fraude en oneigenlijk gebruik wordt tegengegaan.

5. Hoofdregels pgb

Bieden van ondersteuning is en blijft maatwerk

In Voorst wordt op basis van de individuele situatie van iemand beoordeeld of en waarvoor hij ondersteuning nodig heeft en op welke wijze deze invulling kan krijgen. Daarbij kijken we ook naar voorliggende oplossingsmogelijkheden (zoals ondersteuning vanuit familie of netwerk, gebruik van voorzieningen/collectief aanbod in de wijk). Waar nodig wordt (aanvullend) individuele ondersteuning geboden middels een individuele (maatwerk) voorziening. Uitgangspunt bij het bieden van ondersteuning is en blijft individueel maatwerk.

Dit geldt ook voor de vorm waarin een cliënt de ondersteuning wil ontvangen: via zorg in natura of deze zelf inkopen en organiseren via een pgb. Tegelijkertijd beogen we dat inwoners die kiezen voor een pgb dit bewust doen, met de verantwoordelijkheden om kunnen gaan die aan het pgb verbonden zijn en dat de ondersteuning tot de beoogde resultaten leidt. Oftewel, als een cliënt aangeeft dat hij zorg wil inkopen via een pgb dan vindt er een toets plaats of de cliënt in staat is het pgb op *verantwoorde wijze vorm te geven*. Bovendien moet er vertrouwen zijn in dat de voorgestelde invulling van het pgb van voldoende *kwaliteit* is en de verwachting is dat deze tot de beoogde resultaten zal leiden. Dit kan ertoe leiden dat in sommige situaties toch geen ondersteuning in de vorm een pgb wordt verstrekt. Of er redenen zijn een pgb eventueel niet toe te kennen, wordt op basis van de individuele situatie van iemand beoordeeld. Dit sluit aan bij het landelijk wettelijk kader.

Met het trekkingsrechtmodel en de centrale rol voor de SVB wordt tevens beoogd de uitvoeringslasten voor pgb-houders en gemeente te beperken en tegelijkertijd fraude en onjuist gebruik tegen te gaan. In hoeverre we aan deze uitgangspunten (ook in onderlinge samenhang) vorm kunnen geven, hangt mede samen met de wijze waarop de SVB het proces voor uitvoering van het pgb vanaf 2015 inricht. Op basis van de signalen die we nu hebben houden we rekening met een ingroeimodel waarbij het systeem van de SVB en de informatie-uitwisseling tussen gemeente en SVB komende jaren verder worden uitgebouwd en geoptimaliseerd.

\

Reikwijdte

Deze notitie schetst de uitgangspunten van een gezamenlijk afwegingskader voor het pgb voor jeugd (Jeugdwet) en volwassenen. Het is goed op te merken dat er bijvoorbeeld op het gebied van tarifiering tijd nodig is om de pgb-regeling voor beide doelgroepen verder op elkaar af te stemmen. Dit omdat een aantal keuzes rond vormgeving van de ondersteuning (in natura) in de transitiefase doorwerken bij het pgb:

- bij jeugd is een regionaal transitiearrangement met aanbieders gesloten voor 2015 en 2016. In deze overeenkomst is een budgetplafond toegezegd aan de huidige aanbieders die jeugdhulp in natura aanbieden. Dit heeft consequenties voor de tarieven die voor de verschillende ondersteuningsvormen gelden en de ruimte die er in het budget is voor pgb;
- bij de Wmo is de financiële taakstelling voor 2015 in totaal groter dan bij jeugd.

6. Specifieke onderdelen nader bezien

Voor de uitwerking van een gezamenlijke pgb-regeling is een aantal aspecten relevant:

1. Wie kunnen er van het pgb gebruik maken?
2. Welke ondersteuning kan de budgethouder met een pgb inkopen en welke ondersteuning niet?
3. Bij wie kan de budgethouder ondersteuning inkopen?
4. Tarifiering en eigen bijdrage
5. Kwaliteitseisen
6. Tegengaan oneigenlijk gebruik en fraude
7. Wat houdt het overgangsrecht in voor budgethouders die overkomen naar de gemeente?

1. Wie kunnen er van het pgb gebruik maken?

Het pgb is in beginsel beschikbaar voor alle inwoners van de gemeente Voorst die in aanmerking komen voor ondersteuning op grond van de Jeugdwet en/of Wmo 2015. We willen dat inwoners die een pgb willen een bewuste keuze maken en weten welke verantwoordelijkheden daarmee samenhangen. Wat betreft het laatste gaat het niet alleen om het beheren van het budget maar ook om het aansturen van de hulp (regievoeren).

De toekenning van een pgb is gebaseerd op de individuele situatie van iemand. Als een cliënt aangeeft dat hij een pgb wil wordt bijvoorbeeld gekeken of de aanvrager deze verantwoordelijkheden kan dragen, of hij zich georiënteerd heeft op het aanbod in natura en of het voorstel van cliënt voor invulling van de ondersteuning aansluit op de resultaten die worden beoogd. In het geval de cliënt zelf niet beschikt over de benodigde vaardigheden om de regie te voeren over het pgb, kan in een aantal situaties toch een pgb worden verstrekt. Zo kan bijvoorbeeld iemand uit het netwerk of een wettelijk vertegenwoordiger in dat geval de regierol op zich nemen. Ook dan wordt op basis van de individuele situatie beoordeeld of een pgb toegekend kan worden (waarbij vergelijkbare afwegingscriteria gelden als bij beoordeling van een cliënt). De situatie kan zich voordoen dat de persoon die de cliënt ondersteunt bij de regie over het pgb ook zelf de ondersteuning verleent. In dat geval ligt het aansturen van de hulp en het uitvoeren van de ondersteuning in één hand. Wij willen graag dat alleen in bepaalde situaties deze rollen door één en dezelfde persoon vervuld kunnen worden (in geval ouders of partner dit doen). Op basis van de individuele situatie en het zorg- en budgetplan dat voorligt (zie hierna bij kwaliteitseisen) zal worden beoordeeld of er sprake is van een onwenselijke vermenging van rollen. Naast individuele personen kan ook een pgb-bureau de cliënt ondersteunen bij de regie over het pgb. We willen in dit soort situaties aanhaken bij het keurmerk voor pgb-bureaus, ook omdat één van de eisen bij dit keurmerk is dat het pgb-bureau zelf geen ondersteuning mag leveren.

De kosten van een vertegenwoordiger, zoals een bemiddelingsbureau, kunnen niet uit het pgb worden betaald (zie de memorie van toelichting op het wetsvoorstel Wmo 2015).

2. Welke ondersteuning kan de budgethouder met een pgb inkopen en welke ondersteuning niet?

In principe kan een cliënt voor alle individuele voorzieningen op het gebied van jeugdhulp en de maatwerkvoorzieningen Wmo kiezen om deze in natura of via een pgb te ontvangen. Ondersteuning in de vorm van een pgb is niet mogelijk voor algemene, voorliggende voorzieningen die in de gemeente aanwezig zijn. Voor een beperkt aantal specifieke maatwerkvoorzieningen is geen pgb mogelijk of wordt een 'nee, tenzij lijn' aangehouden.

Voor de volgende voorzieningen kan binnen de huidige regelingen een pgb worden ontvangen:

- Wmo: zo goed als alle individuele voorzieningen
- AWBZ: begeleiding, persoonlijke verzorging, kortdurend verblijf, verpleging.

Voor *behandeling en verblijf* kan binnen de AWBZ geen pgb worden ontvangen. Wel kent de AWBZ een pgb-ZZP. Mensen met een indicatie voor verblijf krijgen binnen de AWBZ zorg toegekend in de vorm van een zorgzwaartepakket, het zogenoemde ZZP. Met een pgb-ZZP kan de budgethouder thuis blijven wonen of (beschermd) wonen in kleinschalige woonvormen, Thomashuizen of andere huizen van een particulier initiatief. Bewoners met een laag ZZP (1,2,3) mogen blijven wonen in het huis van hun keuze en vallen onder de Wet langdurige zorg. Zij worden niet overgeheveld naar de gemeente.

Per 2015 is het binnen de Jeugdwet en de Wmo mogelijk om voor vrijwel alle individuele (maatwerkvoorzieningen) een pgb te ontvangen. En dus ook voor maatschappelijke opvang, (dag)behandeling en specialistische ambulante jeugdhulp.

De volgende voorzieningen zijn wettelijk uitgesloten van een pgb:

- Bemiddeling,
- Jeugdzorg Plus, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering.
- Ook kan niet gekozen worden voor een pgb als dit niet doelmatiger is en wanneer gemeentelijke inkoopvoordelen wegvallen als veel cliënten kiezen voor een pgb. Een voorbeeld hiervan is het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer.

Vanaf 2012 kunnen alleen budgethouders aan wie op of voor 31 december 2011 een pgb is toegekend nog bemiddelingskosten verantwoord aan het zorgkantoor. Het bemiddelingsbureau moet dan wel beschikken over het Keurmerk van het Keurmerk-instituut. In 2013 gelden dezelfde maxima als in 2012. Is het bruto-rgb op jaarbasis lager dan €25.000? Dan mag de budgethouder maximaal € 250 per jaar verantwoord voor bemiddelingskosten. Als het bruto-rgb op jaarbasis hoger is dan €25.000 dan mag maximaal € 500 per jaar verantwoord worden voor bemiddelingskosten.

Daarnaast sluit Voorst de volgende zorgvormen/ taken uit van een pgb:

- Administratie
- Coördinatie
- Crisis hulp/ opvang, Voortgezette diagnostiek, Pleegzorg.

Ad) Administratie

De doorlopende administratiekosten die de budgethouder bij derden heeft belegd komen niet voor vergoeding uit het pgb in aanmerking. De pgb-administratie doet een budgethouder zelf of een vertegenwoordiger doet dit zonder hiervoor geld uit het pgb te ontvangen. Met de invoering van het trekkingsrecht worden de administratieve lasten beperkt.

Ad) Coördinatie:

Een budgethouder komt in principe alleen in aanmerking voor een pgb als hij zelf (of een vertegenwoordiger) op verantwoorde wijze regie kan voeren. Bij een budgethouder zal daarom coördinatie niet aan de orde zijn, deze rol vervult de budgethouder immers zelf of is belegd bij de vertegenwoordiger. Uitzondering: Wanneer geen passende natura voorziening beschikbaar is, en niet door de gemeente alsnog gecontracteerd wordt, en de cliënt of zijn vertegenwoordiger niet in staat is op verantwoorde wijze uitvoering te geven aan het pgb, dan zal de gemeente een coördinator (ZIN) aanwijzen of tijdelijk de bemiddelingsconstructie toestaan die de regie houdt op de uitvoering van het pgb-ondersteuningsplan. Hiermee kan deze cliënt toch passende ondersteuning in de vorm van een pgb ontvangen. Er vindt daarbij in ieder geval functiescheiding plaats tussen coördinatortaken en het bieden van daadwerkelijke hulp.

Ad) Crisishulp/ crisisopvang/ spoedeisende zorg

Wanneer in geval van crisis direct hulp moet worden ingezet is er geen tijd om een plan op te stellen, de hoogte van het pgb te bepalen en een (arbeids)overeenkomst te sluiten met een hulpverlener/organisatie. Bovendien moet deze hulp voldoen aan kwaliteitseisen. Voor crisishulp is het om deze redenen niet mogelijk een pgb te ontvangen.

Ad) Voortgezette diagnostiek

Aan de hand van diagnostiek wordt een ondersteuningsplan opgesteld en bepaald welke voorzieningen moeten worden ingezet. Diagnostiek moet voldoen aan specifieke kwaliteitseisen het ligt daarom niet voor de hand om voor deze zorgvorm een pgb te verstrekken.

Ad) Pleegzorg:

De opvang van een kind door een pleegouder, is uitgesloten van het pgb. Voor deze zorg kan namelijk een pleegzorgvergoeding worden ontvangen. Dit is een onkostenvergoeding die niet als inkomen wordt gezien en verschilt daarmee van het PGB. Via de organisatie pleegzorg is kwaliteit en begeleiding van het pleeggezin geborgd. Voor de zorg die een kind extra nodig heeft kan een (pleegzorg)ouder wel een pgb ontvangen.

Bij zwaardere ondersteuningsvormen, zoals maatschappelijke opvang, beschermd wonen, (dag)behandeling en ambulante specialistische jeugdhulp zal goed gekeken worden of een cliënt regiemogelijkheden heeft en of de beoogde ondersteuning aansluit op de benodigde kwaliteit en de te behalen resultaten. Bij twijfels zal geen pgb voor deze zorgvormen worden toegekend.

Verder willen we een pgb-vergoedingenlijst opstellen, welke inzicht geeft wat er wel en niet uit het pgb betaald mag worden. Deze wordt betrokken bij de besluitvorming over regelgeving die onder de verordening ligt (zoals beleidsregels). In de AWBZ wordt nu ook met een pgb-vergoedingenlijst gewerkt.

3. Bij wie kan de budgethouder ondersteuning inkopen?

Een cliënt die met een pgb de ondersteuning zelf organiseert kan deze ondersteuning afnemen bij een informele hulp (bijvoorbeeld een familielid of bekende), een zelfstandig werkende hulp of een aanbieder.

Als een cliënt overweegt om met een pgb zorg in te kopen bij een gecontracteerde aanbieder, dan kunnen de overwegingen van cliënt om de zorg zelf in te kopen bij de betreffende aanbieder in het gesprek met hem worden besproken. Daarbij kan tevens aangegeven worden dat dezelfde ondersteuning ook in natura beschikbaar is. De bevindingen van dit gesprek kunnen vervolgens in de totale afweging rond het al dan

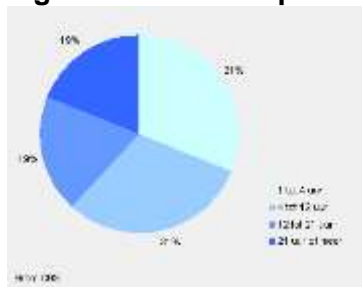
niet toekennen van het pgb worden betrokken. Dit is dus individueel maatwerk. In het geval een cliënt meerdere producten nodig heeft of ondersteuning behoeft op meerdere resultaatgebieden, dan is het mogelijk om een deel van de producten/resultaatgebieden met informele hulp te organiseren en de overige benodigde ondersteuning in te kopen bij een aanbieder. Dit laatste kan zowel in natura als via een pgb. Cliënten kunnen dus zorg in natura en een pgb combineren, evenals formele en informele zorg.

Informele hulp/ mantelzorg

Als eerste: mantelzorgers zijn onmisbaar, zonder hen zouden veel mensen niet in staat zijn om zelfstandig te wonen. Mantelzorgers leveren vaak meer ondersteuning dan een organisatie kan bieden; een inwonende mantelzorgers is er namelijk altijd en levert zijn hulp uit directe betrokkenheid en liefde voor de cliënt.

Dit is waardevol, maar kent ook een keerzijde. De afgelopen jaren is het pgb gebruik fors toegenomen. Hierdoor is steeds meer hulp, die eerst om niet werd geboden, omgezet naar betaalde mantelzorg. Denk hierbij aan de oma die betaald wordt om een halve dag per week haar gehandicapte kleinkind op te vangen. Om het pgb ook voor de toekomst solide in te richten is het noodzakelijk om normen te stellen aan het uitbetalen van informele hulpen. Dit betekent enerzijds inperken, maar ook de mogelijkheid van het uitbetalen van structureel zwaarbelaste mantelzorgers te behouden. *Dit past in de gemeentelijke koers die is uitgezet, waarbij juist een groter beroep wordt gedaan op de eigen kracht en de zelfredzaamheid van cliënten en hun sociale netwerk, maar ook ondersteuning te bieden op maat waar nodig.*

Figuur 1 Inzet uren per mantelzorger

Jannes de Vries en Francis van der Mooren

Omvang mantelzorg

Bijna een derde van de zorgverleners geeft minder dan 4 uur zorg per week aan zieke familieleden. Eenzelfde deel gebruikt hiervoor 4 tot 12 uur per week. Van de overigen besteedt 19 procent 12 tot 21 uur per week aan zorgtaken en 19 procent zelfs 21 uur of meer. *In 2007 ontving 7% van de mantelzorgers geld uit een persoonsgebonden budget (pgb).*

Combineren mantelzorg en werk

Speciale aandacht vragen mantelzorgers die structureel zwaar belast zijn met zorgtaken en huishoudelijke taken/ opvoeding (=gebruikelijke zorg) en die vanwege het ontbreken van passende ondersteuning zorg en werk niet (langer) kunnen combineren.

Veel mantelzorgers combineren hun baan met de zorg voor een chronisch zieke partner, een kind met handicap of een hulpbehoevende ouder. 40% van hen voelt zich matig tot zwaar overbelast. Eén op de tien mantelzorgers moet stoppen met werken of gaat (tijdelijk) minder werken.
www.mezzo.nl

In situaties waar het voor de mantelzorger lastig is om werk en zorgtaken te combineren zal samen met de cliënt en de mantelzorger gezocht worden naar een oplossing. Wij vinden het belangrijk dat zowel de cliënt als de mantelzorger een 'eigen leven' heeft en zo mogelijk in

een eigen inkomen voorziet. Wij weten ook dat dit niet altijd haalbaar is; levert de mantelzorg structureel een aanzienlijk aantal uren ondersteuning, dan kan de budgethouder ervoor kiezen om de mantelzorg hiervoor uit te betalen. Wanneer de mantelzorg een uitkering heeft, dan behoort ontheffing van de sollicitatieplicht tot de mogelijkheden.

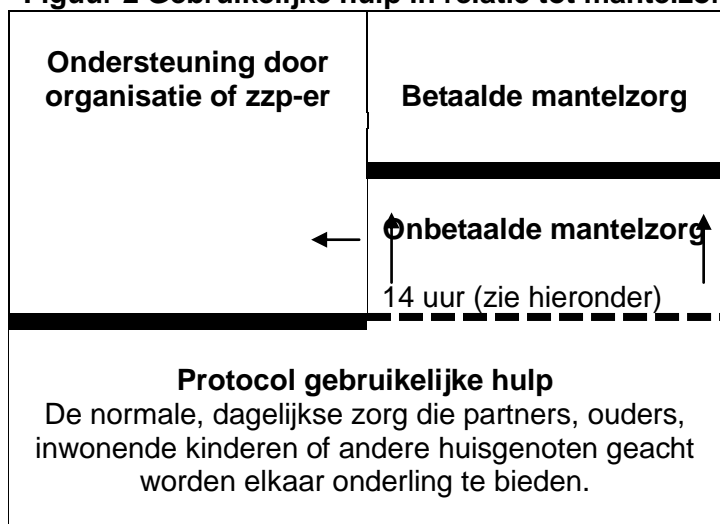
Mantelzorgondersteuning

Wij vinden het belangrijk dat mantelzorgers ook in de toekomst hulp kunnen blijven bieden zonder daarbij overbelast te raken. Wij investeren daarom in mantelzorgondersteuning.

Gebruikelijke hulp en mantelzorg

De wet schrijft voor dat gemeenten vastleggen welke hulp van mensen verwacht wordt aan elkaar (afdwingbaar) te verlenen. Verleent iemand meer hulp aan een naaste dan noemen we dit mantelzorg. Voorstel is om het protocol gebruikelijke zorg dat nu geldt binnen de AWBZ over te nemen en te vertalen naar de Wmo en de Jeugdwet. In figuur 1 wordt weergegeven hoe het protocol gebruikelijke hulp zich verhoudt tot mantelzorg. Voor de benodigde hulp die een mantelzorg niet wil of kan bieden kan een beroep worden gedaan op formele ondersteuning. Alleen van de gebruikelijke hulp wordt van de mantelzorg verwacht dat hij dit biedt.

Figuur 2 Gebruikelijke hulp in relatie tot mantelzorg

Gemeenten krijgen in de Wmo en Jeugdwet de ruimte om zelf te bepalen wanneer pgb-houders maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp mogen inschakelen uit het eigen sociale netwerk. In de verordening kunnen gemeenten vastleggen in welke situaties en onder welke voorwaarden dit mogelijk is. In de Wmo kunnen deze voorwaarden enkel betrekking hebben op het tarief. Het is niet mogelijk om in de verordening het gebruik van het pgb voor niet-professionele zorg geheel uit te sluiten². Om duidelijkheid te creëren voor aanvragers en consulenten kan de gemeente voor de Jeugdwet vooraf een lijst opstellen van aspecten die een rol spelen bij de *beoordeling in het gesprek*.

Uit een rapport van de Radboud Universiteit "Op weg naar een solide pgb" is gebleken, dat twee-derde van de budgethouders mantelzorgers betaalt uit het pgb. De helft daarvan betaalt uitsluitend mantelzorgers uit het budget. Naast de betaalde mantelzorg verleent 71% van de mantelzorgers ook onbetaalde hulp aan de budgethouder. De onbetaalde mantelzorg omvat ongeveer 14 uur per week. Daarom nemen wij 14 uur

² Wmo art. 2.3.6 lid 3; Jeugdwet art. 8.1.1 lid 4.

onbetaalde mantelzorg als uitgangspunt in deze notitie. Dit kan echter niet zondermeer worden aangenomen. Het gesprek met de klant moet hierbij uitsluitend bieden.

Wat is van belang bij de betaling van informele hulp?

- De motivatie om over te gaan tot het uitbetalen van de informele hulp;
- De informele hulp mag daarbij geen enkele wijze druk op de budgethouder hebben uitgeoefend bij zijn besluitvorming om over te gaan tot uitbetaling;
- Is de informele hulp in staat om de gevraagde hulp te bieden (mag niet te zwaar zijn);
- Is er sprake van verlies aan inkomsten? Dit is het geval wanneer de informele hulp behoort tot de beroepsbevolking en door de geboden hulp minder kan deelnemen aan de arbeidsmarkt. Er is geen sprake van inkomstenverlies wanneer de informele hulp een uitkering ontvangt,
- De mogelijkheid om zorg uit handen te kunnen geven. Is er passende natura zorg beschikbaar?
- Van inwonende eerste- en tweede graadsfamilieleden kan meer mantelzorg worden verwacht dan van uitwonende familieleden.
- De belasting van de mantelzorger: gebruikelijke hulp, mantelzorg en werk.
- De geboden hulp en het al dan niet betalen van andere mensen uit de sociale omgeving (vrienden, kennissen, collega's en burens) is afhankelijk van de sociale relatie.
- Ook speelt het type hulp, de frequentie van de geboden hulp, de duur van de hulp (tijdelijk of langere periode) en de mate van verplichting (kan degene die de hulp levert een keer overslaan als hij/zij ziek is of op vakantie wil, of is dit niet mogelijk?) een rol bij het al dan niet overgaan tot betaling.
- De kosten die iemand moet maken om hulp te verlenen en de mogelijkheid om dit zelf te bekostigen.

4. Tarifiering en eigen bijdrage

De cliënt (danwel zijn wettelijk vertegenwoordiger) dient in het ondersteuningsplan een begroting voor de ondersteuning op te nemen als hij deze via een pgb wil inkopen. Het pgb wordt op basis van deze begroting vastgesteld. Als de kosten hoger zijn dan het maximale budget/ uurtarief dan wordt het pgb vastgesteld op het maximum en kan cliënt eventueel zelf het aanvullende bedrag betalen. Zowel bij jeugd als volwassenen wordt voor de verschillende voorzieningen een maximum tarief gehanteerd. Deze zijn afgeleid van de tarieven voor zorg in natura. Als er met een pgb een formele hulp wordt ingeschakeld dan bedraagt het pgb 100% van het tarief voor zorg in natura. Dit is ook het maximum uurtarief dat mag worden gedeclareerd. Als een informele hulp de ondersteuning levert dan geldt een lager uurtarief, namelijk maximaal €20,- per uur. Dit maximum uurtarief geldt op dit moment binnen de AWBZ alleen bij nieuwe budgethouders. De Landelijke vereniging van budgethouders (Per Saldo) vindt dit een passend uurtarief.

Cliënten die met het pgb ondersteuning willen inkopen die duurder is dan het vastgestelde maximum kunnen eventueel zelf het aanvullende bedrag betalen.

Met de voorgestelde opbouw komen de pgb-tarieven voor persoonlijke verzorging, de lichte individuele begeleiding en de lichte dagbesteding ongeveer uit op de huidige pgb-tarieven. Voor de zwaardere zorgvormen medium en complex worden de pgb-tarieven voor formele hulp verhoogd.

Bij kortdurend verblijf is het huidige pgb-tarief een all in tarief (verblijf en zorgdiensten). Vanaf 2015 wordt het pgb-tarief voor kortdurend verblijf gebaseerd op de verblijfscomponent. De benodigde zorg wordt apart geïndiceerd.

De tariefopbouw pgb en de uiteindelijke tarieven/budgetten worden later in het Besluit maatschappelijke ondersteuning en de Uitvoeringsregels Jeugdwet door het college vastgesteld. In bijlage 2 vind u de nieuwe pgb-tarieven.

Met betrekking tot de eigen bijdrage is relevant dat in de Jeugdwet is opgenomen dat het wettelijk verplicht is in een beperkt aantal gevallen een ouderbijdrage te innen (bijv. jeugdhulp met verblijf buiten het gezin). Waar geen wettelijke verplichting is, wordt geen eigen bijdrage gevraagd. Voor de maatwerkvoorzieningen Wmo wordt in Voorst wel een eigen bijdrage gevraagd, binnen de kaders die het Rijk hiervoor stelt. Deze kaders voorzien, net als nu, in een anticumulatieregeling van eigen bijdragen, zodat de cliënt voor de voorzieningen tezamen nooit meer betaalt dan haalbaar is op grond van zijn inkomen.

5. Kwaliteitseisen

Zorgkantoren blijken onvoldoende zicht te hebben op de kwaliteit van de zorg die met het pgb wordt ingekocht. Gemeenten gaan daarom toetsen of de kwaliteit voldoende geborgd is. In de gemeente Voorst is kwaliteit daarom onderwerp van gesprek tussen gespreksvoerder en budgethouder. De gemaakte afspraken, inclusief kwaliteit, worden vastgelegd in het ondersteuningsplan of gezinsplan. In het plan staat hoe de budgethouder zijn ondersteuning wil organiseren, wie deze hulp gaat leveren en -afhankelijk van het type ondersteuning- of deze beschikt over de benodigde kwalificaties. Voor een product als huishoudelijke verzorging is dit minder relevant, maar voor zwaardere ondersteuningsvormen speelt dit wel een rol. Het college moet in ieder geval beoordelen of de ingekochte hulp: veilig, doeltreffend en cliëntgericht is. De eisen die het college stelt worden vooraf aan de cliënt kenbaar gemaakt en vastgelegd. Wanneer de ingekochte hulp niet voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen kan het college besluiten geen pgb te verstrekken of het pgb te beëindigen en eventueel terug te vorderen. De kwaliteit en effectiviteit van de ondersteuning zal gemonitord worden. Denk hierbij aan gesprekken met cliënten, steekgroepsgewijze controles en het reageren op signalen van de SVB of anderen binnen of buiten de gemeente. De controle op de kwaliteit van de hulp en ondersteuning blijft primair liggen bij de budgethouder.

De gemeente stelt in ieder geval de kwaliteitseisen aan de *formele hulp (=professionals)*. De ingekochte formele ondersteuning met het pgb:

- a. is veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht,
- b. voldoet aan de noodzakelijke/ gebruikelijke professionele standaard,
- c. is afgestemd op de behoefte van de cliënt en op andere ontvangen zorg,
- d. is verstrekt in overeenstemming met de op de aanbieder rustende verantwoordelijkheid voortvloeiende uit de professionele standaard,
- e. is verstrekt met respect voor de rechten van de cliënt.
- f. is proportioneel is zodat onder- en overgebruik van de individuele (maatwerk)voorziening wordt vermeden.

De wetgever acht een aantal kwaliteitseisen zo fundamenteel dat deze in de Jeugdwet uniform zijn vastgelegd. De volgende kwaliteitseisen gelden voor alle professionele jeugdhulpaanbieders:

- de norm van verantwoorde hulp, inclusief de verplichting om geregistreerde professionals in te zetten ;
- gebruik van een hulpverleningsplan of plan van aanpak als onderdeel van verantwoorde hulp;
- systematische kwaliteitsbewaking door de jeugdhulpaanbieder;
- verklaring omtrent het gedrag (VOG) voor alle medewerkers van een jeugdhulpaanbieder, uitvoerders van kinderschermingsmaatregelen of jeugdreclassering;
- de verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling;

- de meldplicht calamiteiten en geweld;
- verplichting om de vertrouwenspersoon in de gelegenheid te stellen zijn taak uit te oefenen.

Het onderwerp kwaliteit zal in de praktijk verder worden uitgewerkt. Bekeken zal ook worden of en in welke mate er kwaliteitseisen gesteld kunnen worden aan betaalde mantelzorgers.

6. Tegengaan oneigenlijk gebruik en fraude

Wij willen op de volgende wijze het oneigenlijk gebruik en misbruik tegengaan:

- Het college streeft er naar om terugvordering achteraf te voorkomen. De gemeente zal daarom alle (arbeids)overeenkomsten die budgethouders sluiten, voordat betaling aan deze hulpverlener plaatsvinden, toetsen aan het resultaatgerichte ondersteuningsplan of gezinsplan. De gemeente kan wel achteraf om aanvullende informatie vragen als hier aanleiding voor is.
- Nieuwe cliënten (of vertegenwoordiger) kiezen bewust voor een pgb en kennen hun verantwoordelijkheden en kunnen met deze verantwoordelijkheid omgaan. Dit betekent ook dat de natura zorg vraaggerichter inrichten, zodat er vaker dan nu een in natura alternatief is. Cliënten hebben altijd de mogelijkheid om over te stappen op zorg in natura;
- Geen langlopende indicaties (max. 1 jaar) afgeven. Hiermee wordt periodiek bezien of de indicatie die iemand heeft -en daarmee zijn pgb- nog past bij zijn individuele situatie.
- Helder communiceren over welke kosten wel en niet voor pgb-vergoeding in aanmerking komen (vergoedingenlijst);
- Individuele afspraken vastleggen over of, en in welke mate het pgb anders mag worden ingezet dan afgesproken in het plan.
- Op grond van de Jeugdwet en de Wmo wijst de gemeente toezichthouders aan.
- Op grond van de Jeugdwet en Wmo voert de gemeente trekkingsrecht in. Hierdoor vindt direct controle op betalingen plaats.
- Op basis van risicoanalyses worden heronderzoeken bij budgethouders ingepland en uitgevoerd;
- Op basis van bestandsanalyse worden controles uitgevoerd.

7. Wat houdt het overgangsrecht in voor budgethouders die overkomen naar de gemeente?

Zowel voor de Jeugdwet als de Wmo geldt dat gemeenten voor het jaar 2015 op basis van het overgangsrecht gehouden zijn zorg bij bestaande indicaties te continueren uiterlijk tot 1 januari 2016. Voor de Jeugdwet is hierbij in het overgangsrecht vastgelegd dat cliënten recht hebben op continuering bij dezelfde aanbieder. Dit geldt ook voor reeds afgegeven pgb's. Een gemeente kan er wel voor kiezen de aanbieder op basis van een pgb in dat geval te contracteren als zorg in natura.

Voor huishoudelijke hulp cliënten (HH1) die geconfronteerd worden met de afbouw HH, geldt ook dat zij tijdens het overgangsjaar 2015 het pgb huishoudelijke hulp behouden voor twee-derde van het aantal uren mits zij een geldige indicatie hebben.

Het **overgangsjaar** wordt als volgt ingevuld:

- Overgangsccliënten AWBZ zullen gevraagd worden om informatie over de gewenste invulling van de ondersteuningsbehoefte aan te leveren;
- Aan alle overgangsccliënten zullen de nieuwe gemeentelijke maximum uurtarieven worden gecommuniceerd;
- Aan alle overgangsccliënten zal helder worden gecommuniceerd over wat wel en niet voor pgb-vergoeding in aanmerking komt. Op deze wijze verwachten we oneigenlijk gebruik te voorkomen (vergoedingenlijst);

- De gemeente toetst administratief zo veel mogelijk vooraf³ of de CIZ-indicatie in overeenstemming is met de gesloten arbeidsovereenkomsten en de nog geldende AWBZ-regels;
- De gemeente gaat met alle budgethouders in 2015 in gesprek.
- Overstappen op ZIN: Er is een aantal mensen dat noodgedwongen uitwijkt naar een pgb, omdat de benodigde zorg in natura niet beschikbaar is of hiertoe zijn aangemoedigd door een aanbieder. Budgethouders die per 1 januari 2015 willen overstappen op zorg in natura (ZIN) zullen gefaciliteerd worden in het maken van deze overstap.

De salarisadministratie kan in 2015 alleen gratis bij de SVB worden neergelegd wanneer de budgethouder verplicht is een salarisadministratie te voeren.

8. Gevolgen nieuwe pgb werkwijze

Er is draagvlak voor een solide en toekomstbestendige pgb-regeling, zodat het pgb ook in de toekomst behouden kan blijven voor cliënten die zelf regie willen voeren op de hulp en ondersteuning die zij nodig hebben. Er is draagvlak om het pgb anders vorm te geven, zodat het goede kan worden behouden. De positieve eigenschappen van het pgb worden momenteel soms overschaduwd.

Door een overgangsjaar te bieden zorgen wij voor een zachte landing voor cliënten met een lopende indicatie in 2015. De wijzigingen bij deze cliënten zullen in 2015, uiterlijk pas per 2016 worden doorgevoerd. Met cliënten die al begin 2015 te maken krijgen met een aflopende indicatie zal een gesprek worden gevoerd. In het gesprek zullen nieuwe afspraken gemaakt worden over het al dan niet invullen van de ondersteuning. Dit zal tot gevolg kunnen hebben dat vaker verwezen wordt naar algemene voorzieningen met als gevolg dat het pgb naar beneden toe wordt bijgesteld. Ook kan het gesprek leiden tot een andere invulling van de ingekochte ondersteuning en hebben ook de nieuwe en maximum uurtarieven gevolgen voor lopende (arbeid)overeenkomsten. Om deze aanpassingen te realiseren heeft de budgethouder voldoende tijd nodig.

Door de invoering van het trekkingsrecht wordt de betaling van de ingeschakelde hulp geformaliseerd. Vooraf zullen (arbeids)overeenkomsten moeten worden gesloten, voordat overgegaan kan worden tot betaling. Door de invoering van het trekkingsrecht is meer controle vooraf mogelijk en zal het minder vaak noodzakelijk zijn om achteraf terug te vorderen.

9. Realisatie

Per 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de juiste besteding van het pgb bij een grotere groep pgb-houders. Naast de structurele extra ambtelijke capaciteit die dit gaat vragen is tijdelijk extra inzet nodig op:

- Ontwikkelen communicatiemateriaal;
- Verzenden brieven, rappelleren en controleren;
- Data van de cliënt uit het ondersteuningsplan/ vragenlijst koppelen met GWS;
- Analyseren data;
- Inhoudelijk toetsen arbeidsovereenkomsten;
- Inrichten helpdesk;
- Gesprekken met alle budgethouders in 2015;
- Ontwikkelen en testen digitaal ondersteuningsplan/ vragenlijst;
- Nieuwe ondersteuningsplannen en arrangementen afspreken en vastleggen.
- Trekkingsrecht:

³ Eind 2014 of begin 2015.

De voorbereiding in 2014 voor het gaan werken met het trekkingsrecht via de SVB zal ambtelijke inzet vragen. Omdat zeker in 2015 de gegevensuitwisseling tussen gemeente en de SVB nog niet 'state of the art' zal zijn, een aantal zaken nog niet geautomatiseerd kan worden en omdat de controles en toetsen uitgevoerd door de SVB nog beperkt zullen zijn, zal ook in 2015 de nodige inspanningen van gemeenten gevraagd worden in de gegevensuitwisseling en bij het controleren en toetsen van het pgb. De SVB verzorgt de arbeidsrechtelijke toetsing, ondersteunt budgethouders en gemeenten, en controleert of de ontvangen facturen voldoen aan de gestelde voorwaarden.

- Eigen bijdrage:

Het CAK int per 2015 de eigen bijdrage bij budgethouders. Nu wordt de eigen bijdrage nog door de zorgkantoren op het pgb ingehouden (netto-rgb). Voor de Wmo-voorzieningen boekt de gemeente de kosten bij het CAK op, zodat het CAK de hoogte van de eigen bijdrage kan bepalen en factureren. Waarschijnlijk gaat de SVB op termijn de aanlevering van gegevens aan het CAK verzorgen. Momenteel is de SVB hier nog niet toe in staat.

Bijlage 1 Wijzigingen pgb ten opzichte van de huidige situatie

Tabel Wijzigingen gemeentelijk pgb ten opzichte van de huidige situatie

	AWBZ 2014	Wmo en Jeugdwet 2015
a.Toegang	CIZ-indicatie	Zorgvuldig onderzoek en het Gesprek. Afspraken worden vastgelegd in een ondersteunings- of gezinsplan Indien een cliënt in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening, heeft de gemeenten de plicht een pgb aan te bieden en heeft de cliënt het recht hiervoor te kiezen, mits aan een aantal voorwaarden is voldaan. Een pgb wordt verstrekt als een budgethouder of zijn vertegenwoordiger: - zijn keuze voor een pgb motiveert; - de kwaliteit van de ingekochte voorzieningen voldoende geborgd is; - voldoende in staat is op verantwoorde wijze vorm te geven aan het pgb: regie kan voeren. Gemeenten mogen daarnaast zelf vaststellen onder welke voorwaarden een pgb mag worden gebruikt om ondersteuning door het sociale netwerk mee te betalen. Zie punt l. 'Uitbetalen informele hulp (mantelzorg)'. Uitgebreider ondersteunings- of gezinsplan inclusief bestedingen pgb
b.Bestedingsplan	Eenvoudig plan	
c.Toetsing op kwaliteit	Nee	Ja, tijdens de toegang en gedurende de uitvoering. De budgethouder is verantwoordelijk voor de kwaliteit. Zolang de kwaliteit van de in te kopen ondersteuning volgens de gemeente gewaarborgd is, is er maximale keuzevrijheid. De budgethouder maakt zelf afspraken met een hulpverlener over de prestaties.
d.Verantwoorde wijze vormgeven		Uitgangspunt is dat de vertegenwoordiger niet zelf ondersteuning aan de budgethouder verleent. In bepaalde situaties kunnen deze rollen toch door één en dezelfde persoon vervuld worden, namelijk: in geval ouders of partner deze rol vervullen. Op basis van de individuele situatie wordt beoordeeld of er sprake is van onwenselijke vermenging van rollen.
e.Modelovereenkomst verplicht	Nee	Ja, op deze wijze wordt de uitvoering gestandaardiseerd en de uitvoeringslast beperkt.
f.Salarisadministratie	Ja, gratis door de SVB	Ja, gratis door de SVB maar alleen als de budgethouder verplicht is een salarisadministratie te voeren. Door de invoering van het Trekkingsrecht nemen de administratieve lasten voor de budgethouder af.
g.Bestedingsvrijheid pgb	Uitruil tussen functies mogelijk.	Uitruil is alleen mogelijkheden als hierover afspraken zijn gemaakt in het ondersteuningsplan/ gezinsplan.
h.Eigen bijdrage	Vooraf van het pgb ingehouden (netto-pgb)	Achteraf geïnd door het CAK, overeenkomstig zorg in natura (bruto-pgb)
i.Uitbetalen pgb	Op rekening van de budgethouder. De budgethouder betaalt zelf de hulpverlener.	De SVB ontvangt de factuur, toetst de factuur en betaalt de hulpverlener uit als hier een goedgekeurde (arbeids) overeenkomst aan ten grondslag ligt (=Trekkingsrecht).
j.Hoogte pgb formele zorg	Maximaal €63,- per uur of €58,- per dagdeel	Maximaal 100% van het natura tarief gedifferentieerd naar de verschillende bekostigingseenheden. Minimumtarief: minimumloon. De pgb-tarieven voor de Wmo en de Jeugdwet zijn opgenomen in bijlage 2.
k.Secundaire arbeidsvoorwaarden: Maandloon Feestdagenuitkering Reiskosten vergoeding Eenmalige uitkering	Ja Ja, maximaal €272,- per hulpverlener Ja, €0,19 per km max. 150 km per hulpverlener per keer Ja	Ja Ja, maar alleen voor formele hulpen Ja, €0,19 vanaf 6 km en maximaal 150 km per hulpverlener per keer. Reden wijziging: korte afstanden kunnen per fiets worden afgelegd. Ja

I.Uitbetalen informele hulp (mantelzorg)	Informele hulpen kunnen betaald worden uit het pgb. Hier zijn geen voorwaarden aan verbonden.	Bij de inzet en betaling van een informele hulp zal het volgende worden meegewogen: <ul style="list-style-type: none"> • De motivatie om over te gaan tot het uitbetalen van de informele hulp; • De informele hulp maf daarbij op geen enkele wijze druk op de budgethouder hebben uitgeoefend bij zijn besluitvorming om over te gaan tot uitbetaling • Is de informele hulp in staat om de gevraagde hulp te bieden (mag niet te zwaar zijn)? • Is er sprake van verlies aan inkomsten? Dit is het geval wanneer de informele hulp behoort tot de beroepsbevolking en door de geboden hulp minder kan deelnemen aan het arbeidsproces. Er is geen sprake van inkomstenverlies wanneer de informele hulp een uitkering ontvangt. Wij zijn van mening dat doorgaans het verlenen van 14 uur onbetaalde mantelzorg per week niet ten koste gaat van een betaalde baan. • Van inwonende eerste- en tweedegraads familieleden kan meer (onbetaalde) mantelzorg worden verwacht dan van uitwonende familieleden. • De wens om vrienden, kennissen, collega's en burens uit te willen betalen is afhankelijk van de sociale relatie die de budgethouder met deze mensen heeft. • De omvang van de betaalde en onbetaalde mantelzorg die iemand verleent. • De totale belasting van de mantelzorger:gebruikelijke hulp, mantelzorg en werk. • Het type hulp, de frequentie van de geboden hulp, de duur van de hulp (tijdelijk of lange periode) en de mate van verplichting (kan degene die de hulp levert een keer overslaan als hij/zij ziek is of op vakantie of is dit niet mogelijk?) spelen een rol bij het al dan niet overgaan tot betaling. • De mogelijkheid om zorg uit handen te geven. Is er passende zorg beschikbaar? • De kosten die iemand moet maken om mantelzorg te verlenen en de mogelijkheid om dit zelf te kunnen bekostigen. Mantelzorg die structureel wordt geboden, die te typeren is als zwaar, een hoge mate van verplichting kent en van behoorlijke omvang is, zal eerder in aanmerking komen voor vergoeding dan een incidenteel geboden vriendendienst.
m.Hoogte pgb informele hulp (mantelzorg)	Maximaal €63,- per uur €58,- per dagdeel. Voor nieuwe budgethouders per 2014 geldt: €20,- per uur (individueel) of dagdeel (groep) en €30,- per etmaal (kortdurend verblijf).	Budgethouders kunnen maximaal € 20,- per uur (individueel) en maximaal € 30,- per etmaal (kortdurend verblijf) betalen aan informele hulpen. Het totaal per mantelzorger kan niet meer bedragen dan de bijstandsnorm. De budgethouder en de gemeente bepalen of de informele hulp een vergoeding ontvangt en zoja: de hoogte van de vergoeding. Hierover worden afspraken vastgelegd in het ondersteuningsplan of gezinsplan. Er kan gekozen worden om een onkostenvergoeding te verstrekken. <p>of</p> <i>Onkostenvergoeding (Belastingdienst):</i> Het is mogelijk om de informele hulp een maandelijkse onkostenvergoeding te betalen (onbelast en premievrij) van € 150,- per maand met een maximum van € 1.500,- per jaar. Dit bedrag moet alle kosten dekken, dus ook bijvoorbeeld reiskosten. Betaalt de budgethouder een (kosten) vergoeding per uur, dan beschouwt de Belastingdienst een uurvergoeding van max. € 4,50 (of € 2,50 voor een informele hulp jonger dan 23 jaar) als een onkosten- of vrijwilligersvergoeding.
n.Vrij besteedbaar bedrag	Ja, €250,- tot €1.250,- per jaar	Nee, op deze wijze worden cliënten met een pgb en cliënten met zorg in natura op gelijke wijze behandeld. Natura cliënten hebben ook niet de beschikking over een vrij besteedbaar bedrag. <p>Vergoeding lidmaatschap Per Saldo blijft wel mogelijk.</p>
o.keuzevrijheid natura of pgb	Alleen bij AWBZ-zorg. Op de vergoedingenlijst staat welke	Alle individuele voorzieningen, behalve: Wettelijk uitgesloten: Bemiddeling, Jeugdzorg Plus, Jeugdbescherming, Jeugdreclassering, Collectief Vraagafhankelijk vervoer. <p>Aanvullend uitgesloten:</p>

	<p>hulp wel/ niet in aanmerking komt voor vergoeding.</p> <p>- Administratie/ beheer/ plan opstellen: Nee, vrij besteedbaar bedrag kan hiervoor benut worden</p> <p>- Bemiddeling: Nee, tenzij: afbouw bestaande rechten</p> <p>- Crisishulp/ opvang: Nee</p> <p>- Voortgezette diagnostiek: Nee</p> <p>- Pleegzorg: Nee, aparte vergoedingsregeling</p>	<p>-Administratie -Coördinatie⁴ -Crisishulp/ opvang -Voortgezette diagnostiek, -Pleegzorg: voor pleegzorg niet, maar een kind dat in een pleeggezin verblijft kan wel een pgb ontvangen.</p> <p>Bij Coördinatie kan een uitzondering gemaakt worden op het bovenstaande wanneer aantoonbaar geen passende ondersteuning in natura beschikbaar is, kan een coördinator door het college worden aangewezen (in natura) die het pgb gaat beheren of een pgb voor de bemiddeling worden verstrekt.</p>
<p>p.Controle op fraude en oneigenlijk gebruik</p>	<p>Achteraf</p>	<p>Door het trekkingsrecht is er veel meer controle vooraf mogelijk. Er wordt pas een betaling gedaan indien er een vooraf door de gemeente goedgekeurd contract tussen budgethouder en hulpverlener ligt. Het is aan de gemeente om te bepalen hoe zij de verantwoording in aanvulling op trekkingsrecht wenst en op welke wijze ze de controle daarop uitvoeren</p>

⁴ De zorgvorm coördinatie is nieuw en zal lijken op de taken die binnen de AWBZ Bemiddeling werd genoemd.

Bijlage 2 PGB TARIEVEN WMO & JEUGDWET 2015

Maximum uurtatief Wmo & Jeugdwet

De maximum PGB-tarieven Wmo voor formele hulpen zijn per 2015 gekoppeld aan de in natura-tarieven. Wanneer de budgethouder kiest voor een duurder voorziening dan de goedkoopst compenserende oplossing betaalt de budgethouder het meerdere zelf bij. Het maximum uurtarief voor een informele hulp bedraagt €20,-.

Overgangsccliënten

Overgangsccliënten behouden bij ongewijzigde situatie en met een geldige indicatie in 2015 hetzelfde pgb als in 2014. Onder overgangsccliënten verstaan we alle Wmo-ccliënten met huishoudelijke hulp en AWBZ-ccliënten die overkomen naar de Wmo of Jeugdwet. De overgangsccliënten AWBZ kunnen in 2015 maximaal: €63,- per uur of €58,- per dagdeel in rekening brengen.

Het AWBZ-pgb mag niet besteed worden aan Behandeling en Verblijf (wel kortdurend verblijf).

Een deel van het AWBZ-pgb wordt overgeheveld naar de Zorgverzekeringswet (persoonlijke verzorging).

ZZP-PGB

Mensen met een indicatie voor Verblijf krijgen binnen de AWBZ zorg toegekend in de vorm van een zorgzwaartepakket, het zogenoemde ZZP. Met een PGB-ZZP kan de budgethouder thuis blijven wonen. Het PGB-ZZP is er speciaal voor mensen die thuis willen blijven wonen of willen wonen in kleinschalige woonvormen, eigen woning/ aanleunwoning, geclusterde woningen, kleinschalig wonen in groepsverband, Thomashuizen of andere huizen van particulier initiatief. Zij worden niet overgeheveld naar de gemeente, ondanks het afschaffen van de lagere zzp's bij nieuwe en herindicaties. Bewoners met een laag zzp (1,2 en 3) mogen blijven wonen in het huis van hun keuze en vallen onder de Wet langdurige zorg. Alleen voor de ZZP's GGZ geldt dit niet (Beschermd wonen). Zij worden wel overgeheveld naar de gemeenten. Hoe het precies is geregeld voor mensen die kenbaar maken in een wooninitiatief te willen gaan wonen is nog onduidelijk.

Budgethouders met een laag ZZP en die niet woonachtig zijn in een wooninitiatief worden wel overgeheveld naar de gemeente en ontvangen na het overgangsjaar het PGB evenals de andere budgethouders in bekostigingseenheden.

Bekostigingseenheden	Natura tarieven Wmo 2015	Natura tarieven Jeugdwet 2015	PGB tarieven overgangsccliënten Wmo en Jeugdwet 2015	PGB tarieven nieuwe cliënten formele hulp 2015	PGB tarieven nieuwe cliënten informele hulp 2015
Coördinatie Wmo & Jeugdwet					
Consultatie tijdens toegangsfas	€0,-	Geïntegreerd in andere bekostigingseenheden	X	€0,-	X
Opstellen integraal uitvoeringsplan	€140,- per plan	Geïntegreerd in andere bekostigingseenheden	<€25.000 = max. €250 per jaar >€25.000 = max. €500 per jaar	<€25.000 = max. €250,- per jaar >€25.000 = max. €500 per jaar	X
Coördineren/ monitoren uitvoeringsplan	€140,- per 4 weken	Geïntegreerd in andere bekostigingseenheden			X
Wonen Wmo & Jeugdwet					
Crisisopvang en spoedopvang VTV en GZ max. 8 weken	€140,- per 24 uur incl. hulpverlening	Nog niet bekend	X	X	X
Deeltijd verblijf/ logeeropvang/ respijtopvang/ Verblijf	€25,- per 24 uur excl. hulpverlening	€22,55 per dag	€101,- per etmaal (Zie Bijlage 1)	Wmo en Jeugdwet: max. €25,- per 24 uur excl. hulpverlening	max. €30,- per etmaal incl. hulpverlening
Maatschappelijke opvang component wonen	€35,- per dag excl. hulpverlening	€35,- per dag excl. hulpverlening	X	max. €35,- per dag excl. hulpverlening	X
Beschermd wonen GGZ, beschut wonen V&V en GZ, component wonen	€350,- per week excl. hulpverlening	€350,- per week excl. hulpverlening	ZZP-PGB GGZ C	max. €350,- per week excl. Hulpverlening	X
Hulpverlening Wmo & Jeugdwet					
Opstellen ondersteuningsplan een maatwerk aanbieder	€0,-	€0,-	€0,-	€0,-	€0,-
Individuele begeleiding licht	€30,- per uur	€44,35 per uur	€35,84 per uur	Wmo: max. €30,- per uur Jeugdwet: max. €44,35 per uur	max. €20,- per uur
Individuele begeleiding medium/ midden	€45,- per uur	€76,27 per uur	€35,84 per uur	Wmo: max. €45,- per uur Jeugdwet: max. €76,27,- per uur	max. €20,- per uur
Individuele begeleiding complex/ gespecialiseerd/ zwaar	€60,- per uur	€83,18 uur	€35,84 per uur	Wmo: max. €60,- per uur Jeugdwet €83,18 per uur	max. €20,- per uur
Dagbesteding licht	€9,- per uur	€9,75 per uur (€38,98 per dagdeel)	€11,08 per uur (€44,30 per dagdeel)	X	X
Dagbesteding medium/ midden	€11,- per uur	(€12,74 per uur) (€50,97 per dagdeel)	(€11,08 per uur) (€44,30 per dagdeel)	Wmo: max. €11,- per uur Jeugdwet: max. €12,74 per uur	max. €20,- per dagdeel
Dagbesteding complex/ gespecialiseerd/ zwaar	€15,- per uur	€88,89 per dagdeel (€22,22 per uur)	€44,30 per dagdeel (€11,08 per uur)	Wmo: max. €15,- per uur Jeugdwet: max. €22,22 per uur	max. €20,- per dagdeel
Vervoer naar dagbesteding/ behandeling	€20 rolstoel en kinderen €8 alle overige cliënten	€16,- per dag	€5,33 per dagdeel (Bij twee dagdelen per dag €10,66)	max. kostprijs Regiotaxi of max. kostprijs Leerlingen vervoer	max. €0,19 per km
Persoonlijke verzorging	€25,- per uur	€44,11 per uur	€27,02 per uur	Wmo: max. €25,- per uur Jeugdwet max. €44,11 per uur	max. €20,- per uur

Hulpverlening specifiek Jeugdwet					
CARE					
Behandeling licht	n.v.t.	€65,50 per uur	X	Max. €65,50 per uur	X
Behandeling midden	n.v.t.	€86,15 per uur	X	Max. €86,15 per uur	X
Behandeling zwaar	n.v.t.	€97,69 per uur	X	Max. €97,69 per uur	X
ZZP LVG licht	n.v.t.	€145,49 per dag	ZZP-PGB LVG	Het ZZP wordt uitgesplitst naar de andere in deze tabel opgenomen bekostigingseenheden Cliënten die wonen in een wooninitiatief blijven vallen onder de WLZ (huidige AWBZ)	
ZZP LVG midden	n.v.t.	€179,53 per dag	ZZP-PGB LVG		
ZZP LVG zwaar	n.v.t.	€210,74 per dag	ZZP-PGB LVG		
ZZP VG licht	n.v.t.	€82,72 per dag	ZZP-PGB VG		
ZZP VG midden	n.v.t.	€67,07 per dag	ZZP-PGB VG		
ZZP VG zwaar	n.v.t.	€98,04 per dag	ZZP-PGB VG		
CURE					
Ambulant specialistische Jeugdhulp licht	n.v.t.	€94,85 per uur	X	€94,85 per uur	X
Ambulant specialistische jeugdhulp midden	n.v.t.	€205,00 per uur	X	€205,00 per uur	X
Ambulant specialistische jeugdhulp zwaar	n.v.t.	€253,- per uur	X	€253,- per uur	X
Dagbehandeling groep licht	n.v.t.	€24,00 per dag	X	€24,00 per dag	X
Dagbehandeling groep midden	n.v.t.	€34,44 per dag	X	€34,44 per dag	X
Dagbehandeling groep zwaar	n.v.t.	€35,00 per dag	X	€35,00 per dag	X
Residentieel groep licht	n.v.t.	€176,68 per dag	X	€176,68 per dag	X
Residentieel groep midden	n.v.t.	€188,53 per dag	X	€188,53 per dag	X
Residentieel groep zwaar	n.v.t.	€221,61 per dag	X	€221,61 per dag	X
Pleegzorg	n.v.t.	€37,00 per dag	X	X	X

NB: Dit zijn concept-tarieven welke pas na inspraak en besluitvorming definitief worden.